

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΗΓΟΡΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (Ε.Ν.Ο.Σ.)

ΔΗΜΟΣΙΑ ΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

«Πρέπει να θυμόμαστε ότι τα παιδιά με αναπηρίες είναι πάνω απ' όλα παιδιά. Και αυτά, όπως όλα τα παιδιά, πρέπει να απολαμβάνουν το δικαίωμά να ζουν χωρίς βία, να απολαμβάνουν σεβασμό και προστασία. Και είναι δική μας νομική υποχρέωση να εξασφαλίσουμε ότι αυτό θα συμβεί» (Charlotte Mc Clain-Nhlapo, μέλος της συντακτικής επιτροπής της Μελέτης του ΟΗΕ για τη Βία κατά των Παιδιών)

Εμείς, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Συνηγόρων του Παιδιού (ENOC) καλούμε τις κυβερνήσεις των χωρών μας να επικυρώσουν χωρίς καμία καθυστέρηση τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΟΗΕ, 13 Δεκεμβρίου 2006) και το Προαιρετικό Πρωτόκολλο που τη συνοδεύει και να πράξουν ό,τι είναι απαραίτητο για την πλήρη εφαρμογή της Σύμβασης αυτής.

Η Σύμβαση υιοθετεί μία προσέγγιση, από την άποψη των δικαιωμάτων, για τα παιδιά και τους νέους με αναπηρίες και συμπληρώνει τα δικαιώματα του παιδιού όπως έχουν θεσμοθετηθεί με τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Η Σύμβαση θέτει οκτώ γενικές αρχές, συμπεριλαμβανομένου του «σεβασμού για τις εξελισσόμενες ικανότητες των παιδιών με αναπηρίες και του σεβασμού για το δικαίωμά τους να διαφυλάττουν την ταυτότητά τους». Καλεί τις κυβερνήσεις να προωθήσουν μία πολιτισμική αλλαγή δίνοντας έμφαση στην ισότητα, τη συμμετοχή και τη μη διάκριση των παιδιών με αναπηρίες.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, ενθαρρύνουμε τις κυβερνήσεις μας και άλλες αρμόδιες αρχές να προχωρήσουν και να επενδύσουν στις παρακάτω δράσεις:

Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση

1. Παροχή γενικών πληροφοριών σε παιδιά και εφήβους με αναπηρίες, τους συνομηλίκους τους και το ευρύ κοινό, για την αναπηρία, με στόχο να καταπολεμηθούν τα στερεότυπα και να εμφυσηθούν αποδοχή για τη διαφορετικότητα.
2. Εξοικείωση της κοινής γνώμης για την αναπηρία και προαγωγή θετικών εικόνων και σεβασμού για τα παιδιά με αναπηρία και για τα δικαιώματά τους.
3. Διάχυση πληροφόρησης για τους κινδύνους που ενέχουν η χρήση του αλκοόλ, το κάπνισμα και η χρήση ορισμένων φαρμάκων κατά την εγκυμοσύνη.

Συμμετοχή:

1. Έχοντας υπόψη το Άρθρο 12 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, να προαχθεί η συμμετοχή των παιδιών, να λαμβάνεται πραγματικά υπόψη η γνώμη των παιδιών με αναπηρίες και να ευνοείται η συμμετοχή τους στη χάραξη πολιτικής.

2. Να αναγνωρισθεί ότι τα παιδιά με αναπηρίες είναι τα ίδια ειδικοί για τις συνθήκες ζωής τους. Κατά συνέπεια θα πρέπει να δημιουργηθούν δομές που θα διευκολύνουν και θα ενθαρρύνουν τα παιδιά και τους εφήβους να μοιράζονται τις εμπειρίες τους με θετικό τρόπο και να συμμετέχουν πλήρως σε αποφάσεις που τα αφορούν ως άτομα και στις πολιτικές και τη δημόσια ζωή.
3. Να διευκολύνεται η πλήρης πρόσβαση για τα παιδιά και τους εφήβους με αναπηρίες σε όλες τις πολιτιστικές, αθλητικές και δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών για κάθε αναπηρία δραστηριοτήτων, και να διευκολύνεται το δικαίωμα των παιδιών και των νέων στην επιλογή σε σχέση με τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες.

Ισότιμη συμμετοχική εκπαίδευση:

1. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να συμπεριλαμβάνονται πλήρως τα παιδιά με αναπηρίες σε όλες τις πτυχές της ζωής σε μία ισότιμη βάση με τα άλλα παιδιά, προκειμένου να εξασφαλίζεται η πλήρης πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και των θεμελιωδών τους ελευθεριών.
2. Πιο συγκεκριμένα, να επενδύσουν στην προαγωγή και την εφαρμογή της συμμετοχικής εκπαίδευσης και να ληφθούν μέτρα που θα εξασφαλίζουν ένα συμμετοχικό εκπαιδευτικό σύστημα σε όλες τις βαθμίδες. Η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά δεδομένα. Θα πρέπει, επίσης, να αναπτυχθούν και να εφαρμοσθούν συστήματα αξιολόγησης που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές ικανότητες.

Υποστήριξη από συνομηλίκους:

1. Να ληφθούν μέτρα στο περιβάλλον της εκπαίδευσης αλλά και των δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου προκειμένου να ικανοποιείται η ανάγκη των παιδιών με αναπηρίες για κοινωνική επαφή με παιδιά που διαβιώνουν σε παρόμοιες συνθήκες ζωής.

Φροντίδα σε χώρους φιλοξενίας και εξειδικευμένα κέντρα για συγκεκριμένες αναπηρίες:

1. Να χρησιμοποιούνται οι χώροι και τα εξειδικευμένα κέντρα φιλοξενίας, μόνο όταν το απαιτεί το απόλυτο συμφέρον του παιδιού και όχι εξαιτίας της συγκεκριμένης αναπηρίας ή για οικονομικού λόγους.
2. Να γίνεται η επένδυση και να εξασφαλίζεται η τοποθέτηση επαρκούς αριθμού εργαζομένων με κατάλληλη και διαρκή επιμόρφωση στους χώρους φιλοξενίας ή σε κέντρα για συγκεκριμένες αναπηρίες.
3. Η μεταχείριση όσων διαμένουν σε χώρους φιλοξενίας ή εξειδικευμένα κέντρα θα πρέπει να συνάδει με τα πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να ελέγχεται διαρκώς, συμπεριλαμβανομένων των περιοδικών ελέγχων των συνθηκών κάθε ατομικής τοποθέτησης παιδιού και της θεραπείας του.
4. Θα πρέπει να υπάρξει επαρκής υποστήριξη ώστε να προετοιμάζονται τα μεγαλύτερα παιδιά και οι έφηβοι για τη μετάβασή τους στην ενήλικη ζωή και στην χρήση υπηρεσιών για ενήλικες.

Υποστήριξη οικογενειών και αδελφών:

1. Να διευκολύνεται η παροχή περιόδων ανάπαυλας σε οικογένειες που έχουν παιδιά με αναπηρίες.
2. Να παρέχεται εξειδικευμένη επιπρόσθετη υποστήριξη συμπεριλαμβανομένης της αυτοβοήθειας και της ομάδας υποστήριξης συνομήλικων για τα αδέρφια παιδιών με αναπηρία.

Κακοποίηση και βία:

1. Να αναγνωριστεί το γεγονός ότι τα παιδιά με αναπηρίες, ειδικά τα κορίτσια, είναι ακόμη περισσότερο ευάλωτα στην κακοποίηση και να παρέχονται επαρκή μέτρα για να προλαμβάνεται η κακοποίηση, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών για την υποστήριξη του θετικού γονεϊκού ρόλου.
2. Να δεσμευτούν επιπρόσθετοι πόροι για τη θεραπεία των θυμάτων κακοποίησης και βίαιης συμπεριφοράς.

Προσβασιμότητα:

1. Να προάγεται ενεργά η πλήρης πρόσβαση σε όλες τις πτυχές της ζωής μέσω της συμμετοχής στην κοινωνική ζωή και την προώθηση μίας καθολικής σχεδίασης σε όλα τα κοινωνικά περιβάλλοντα με όλα τα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας.
2. Να διασφαλίζεται η πρόσβαση των παιδιών με αναπηρία σε όλους τους δημόσιους χώρους συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, κολλεγίων, καταστημάτων, μέσων μαζικής μεταφοράς και σε όλες τις εγκαταστάσεις δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου.

Υγεία :

1. Να παρέχεται στα παιδιά με αναπηρίες η καλύτερη δυνατή υγειονομική περίθαλψη συμπεριλαμβανομένων της έγκαιρης διάγνωσης και πρώιμης παρέμβασης, όπως και όλα τα ιατρικά βοηθήματα και η βοήθεια που απαιτεί η κάθε ειδική αναπηρία.
2. Να απαγορεύεται ρητά η ακούσια στέρωση και η δια της βίας χρήση αντισύλληψης σε παιδιά με αναπηρίες.

Στρατηγική προάσπισης:

1. Να εφαρμοστεί πλήρως η Διεθνής Σύμβαση για τα Άτομα με Αναπηρία και να τηρηθούν οι υποχρεώσεις που ορίζει το Άρθρο 33, για τη θέσπιση οργάνων παρακολούθησης και μηχανισμών συντονισμού για την εφαρμογή της, όπως και ανεξάρτητες αρχές που να λειτουργούν σύμφωνα με τις Αρχές των Παρισίων του ΟΗΕ.
2. Να θεσπιστούν μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών, όπου δεν υπάρχουν ήδη, και να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε ανεξάρτητους υπερασπιστές των δικαιωμάτων των παιδιών με αναπηρία. Επίσης να αναληφθούν εκστρατείες ενημέρωσης που θα ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη σχετικά με την ύπαρξή τους και θα διευκολύνουν την πρόσβαση των παιδιών με αναπηρίες σε αυτές.

Παράρτημα 1: Πηγές

Salamanca Declaration and Framework of Action: Final Declaration of the UNESCO Conference organised in collaboration with the Spanish Ministry of Education in Salamanca, 7-10 June 1994; updates on the website: (English/Trench)
http://portal.unesco.org/education/en/ev.php-URL_ID=7560&URL_DO=DO_TOPIC...

The Standard Rules on the Equalisation of Opportunities for Persons with Disabilities (French, English, Russian etc); Resolution of the General Assembly 20 December 1993
www.un.org/esa/socdev/enable/dissre00.htm

The Innocenti Digest on 'Promoting the Rights of Children with Disabilities'
<http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/digest13-disability.pdf>
Athens Youth Declaration; Ministry of National Education and Religious Affairs of the Hellenic Republic, Athens, 17 May 2003

Inclusive Education in Europe: Website as a result of University collaboration under Erasmus programme (actually Socrates): www.uva.es/inclusion/index.htm

Integration in Europe: Provision for Pupils with Special Educational Needs. Trends in 14 European Countries:
http://european-agency.org/publications/agency_publications/integration/main.htm

No one is to suffer disadvantages by being disabled; document issued by the German National Coalition, October 2000 (German/English)

The Convention on the Rights of Persons with Disabilities and its Optional Protocol
<http://www.un.org/esa/socdev/enable/conventioninfo.htm>

Council of Europe Disability Action Plan to promote the rights and full participation of people with disabilities in society: improving the quality of life of people with disabilities in Europe 2006-2015
http://www.coe.int/t/e/social_cohesion/soc%2Dsp/integration/02_council_of_europe_disability_action_plan/Council_of_Europe_Disability_Action_Plan.asp#TopOfPage

Madrid Declaration about Discrimination
http://www.disabilityworld.org/09-10_02/news/madrid.shtml

Παράρτημα 2: Οργανισμοί

United Nations Enable
<http://www.un.org/disabilities/>

Inclusion International:
www.inclusion-international.org

European Disability Forum
www.edf-feph.org/

Disabled Peoples' International
<http://v1.dpi.org/lang-en/index>

Disability Rights Promotion International (D.R.P.I.)
<http://www.yorku.ca/drpi/>